

Sygn. akt IV KO 78/20

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

w sprawie **M. B.**

skazanego z art. 158 § 3 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 23 września 2020 r.,

wniosku skazanego

o wznowienie postępowania zakończonych wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 2 marca 2017 r., sygn. akt II AKa (...),

p o s t a n o w i ł

**odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania i
zwolnić skazanego od ponoszenia kosztów postępowania
wznawieniowego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 28 października 2016 r., sygn. akt V K (...), utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 2 marca 2017 r., sygn. akt II AKa (...), M. B. został skazany na karę 6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności za przestępstwo z art. 158 § 3 k.k.

W dniu 9 lipca 2020 r. do Sądu Najwyższego wpłynął osobisty wniosek skazanego o wznowienie postępowania w opisaney sprawie, zawierający także wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu. W piśmie tym skazany wywiódł, że wyrok Sądu Okręgowego został oparty na:

- „sfalszowanych dowodach, zeznaniach współoskarżonego”

- „braku czynności organów prawa – sądu co do zadań i obowiązków określonych w art. 297 k.p.k.”.

Według wnioskodawcy, Sąd dopuścił się również obrazy art. 410 k.p.k., ponieważ „czynił ustalenia na podstawie zeznań S. S. – który w obronie składał fałszywe historie”.

Zarządzeniem z dnia 16 lipca 2020 r. (k – 12 – 13) wezwano skazanego do podania w terminie 7 dni od otrzymania pisma:

- jakie okoliczności wskazane w art. 540 k.p.k., art. 540a i b k.p.k. mają stanowić podstawę wniosku o wznowienie postępowania, pod rygorem skierowania wniosku na posiedzenie w trybie art. 545 § 3 k.p.k., w przedmiocie odmowy przyjęcia wniosku;

- wyroku skazującego S. S. za złożenie fałszywych zeznań stanowiących podstawę skazania wnioskodawcy albo wykazania, że orzeczenie takie nie może zapaść z powodu przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3 – 11 k.p.k. lub w art. 22 k.p.k. W uzasadnieniu zarządzenia pouczone skazanego o specyfice postępowania wznowieniowego, konieczności skonkretyzowania podstaw wznowienia wynikających z art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz konieczności wskazania wyroku skazującego osobę za złożenie fałszywych zeznań, jeżeli okoliczność ta ma stanowić podstawę wznowienia postępowania.

W odpowiedzi na zarządzenie, pismem z dnia 4 sierpnia 2020 r., skazany ponownie wniósł o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu oraz stwierdził, że:

- występują nowe fakty i dowody, które nie były znane sądom, a także „nowe fakty historyczne”, które były zatajone,

- występują przesłanki oparte na art. 438 i 439 k.p.k. związane z błędami w całym postępowaniu karnym, które ujawniły się po wydaniu wyroku. Skazany wskazał, że w szczególności zaistniały negatywne przesłanki procesowe z art. 17 § 1 pkt 9 – 11 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Stosownie do art. 545 § 3 k.p.k. Sąd, orzekając jednoosobowo, odmawia przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania nie pochodzącego od prokuratora, adwokata albo radcy prawnego, bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku wynika jego oczywista bezzasadność. Jednym z wymogów formalnych wniosku o wznowienie postępowania jest konieczność jego sporządzenia i podpisania przez obrońcę będącego adwokatem albo radcą prawnym (art. 545 § 2 k.p.k.). Wprawdzie M. B. domagał się wyznaczenia mu obrońcy z urzędu, lecz procedowanie w tej kwestii było zbędne wobec oczywistej bezzasadności samego wniosku o wznowienie postępowania. Pisma skazanego kierowane do Sądu Najwyższego w postępowaniu okołowznowieniowym nie zawierają w istocie rzeczy żadnych konkretów uzasadniających przyjęcie, że złożony wniosek opiera się na którejkolwiek podstawie wznowienia, przewidzianej w rozdziale 56 Kodeksu postępowania karnego. W szczególności odnosi się to do kwestii nowych faktów i dowodów, które ujawniły się po wydaniu orzeczenia. Mimo wezwania, skazany nie skonkretyzował owych nowych faktów i dowodów, ograniczając się do stwierdzenia, że takie są. Nie wskazał także na żadne wyroki skazujące potwierdzające tezę, iż w toku postępowania dopuszczono się przestępstwa (obowiązek wskazania takiego orzeczenia albo przyczyn uniemożliwiających wydanie takiego orzeczenia, wynika z art. 541 § 1 k.p.k.). Jedyny konkret w tej mierze sprowadza się do stwierdzenia, że fałszywe zeznania złożyć miał S. S. . Rzecz jednak w tym, że S. S. był współoskarżonym w sprawie, w której skazano wnioskodawcę, zatem podstawą ustaleń mogły być jedynie jego wyjaśnienia, a nie zeznania, co oznacza, iż nie mógł się on dopuścić przestępstwa złożenia fałszywych zeznań. Warto przy tym zauważyć, że treść wyjaśnień tego skazanego była przedmiotem oceny Sądu Okręgowego, a w apelacji od wyroku tego Sądu obrońca wnioskodawcy kwestionował jedynie rozstrzygnięcie o karze.

W świetle powyższych uwag nie może budzić wątpliwości, że wniosek skazanego domagający się wznowienia postępowania na podstawie art. 540 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. jest całkowicie gołosłowny, co przesądza o jego oczywistej bezzasadności.

Zupełnie chybiona jest także próba wskazania, że postępowanie należy wznowić z urzędu z uwagi na zaistnienie bezwzględnych przyczyn odwoławczych. Także w i tym wypadku pisma skazanego nie zawierają żadnych konkretów i ograniczają się do stwierdzenia zaistnienia negatywnych przesłanek procesowych z art. 17 § 1 pkt 9 – 11 k.p.k. Przesłanki te – odpowiednio: brak skargi uprawnionego oskarżyciela, brak wymaganego zezwolenia na ściganie lub wniosku o ściganie pochodzącego od osoby uprawnionej, inna okoliczność wyłączająca ściganie – nie mają jakiegokolwiek związku z postępowaniem karnym, którego dotyczy wniosek o wznowienie postępowania, zatem brak jest podstaw do wszczynania postępowania o wznowienie postępowania z urzędu na podstawie art. 542 § 3 k.p.k.

Powyższe uwagi przesądzają o oczywistej bezzasadności wniosku skazanego, co pociągnęło za sobą rozstrzygnięcie o odmowie przyjęcia wniosku na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. – bez potrzeby wzywania wnioskodawcy do usunięcia braków formalnych pisma.

Na koniec należy zauważyć, że wniosek o wznowienie postępowania może być złożony w każdym czasie. Istotne jest wszakże, by odpowiadał on warunkom formalnym: był m.in. sporządzony i podpisany przez adwokata albo radcę prawnego, opłacony opłatą w wysokości 150 złotych i zawierał argumenty odpowiadające podstawom wznowieniowym przewidzianym w rozdziele 56 Kodeksu postępowania karnego. Skazany może ubiegać się o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w celu sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie postępowania o ile wykaże, że nie jest ponieść kosztów obrony bez istotnego uszczerbku w koniecznym utrzymaniu siebie i rodziny, a nadto z wniosku wynikać będą konkretne przesłanki wznowienia postępowania.

Kierując się powyższym orzeczono, jak na wstępie.